

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

Csecsemő- és kisgyermeknevelő BA szak

záróvizsga-tételsor

2020.

1. A magyarországi bölcsődék története megalakulásuktól napjainkig.

Feladat: Kérjük, repüljön vissza az időben vagy 1852-ig, a Pesti Első Bölcsőde Egylet megalakulásáig, **vagy** a Kádár-korszak hatvanas-hetvenes évekbeli bölcsődéjéig és vázolja fel, mint akkori – képzeletbeli - bölcsődevezető az alapítás és működés körülményeit, a munkáját befolyásoló pozitív és negatív hatásokat egyaránt, illetve. a bölcsődét körülvevő társadalmi közeget!

Ajánlott irodalom:

Vokony Éva: Kis magyar bölcsőde-történet. In: Kapocs, I. évf. 2. sz. (2002. okt.) 50–54. o.
Letölthető: www.ncsszi.hu

Hornyák Mária: A 150 éve alapított Első Hazai (Pesti) Bölcsőde és Forrayné Brunszvik Júlia grófnő. In: Letölthető: <http://mek.oszk.hu/15800/15838/15838.pdf>

2. Bölcsődei nevelés gondozás tevékenységeinek tervezése, szervezése.

Feladat: Kisgyermeknevelőként tervezzen meg egy bölcsődei nyári napirendet heterogén életkorú csoport részére!

Ajánlott irodalom:

Folyamatos napirend a bölcsődében. 3. sz. módszertani levél. BOMI, Budapest, 1981.
Letölthető:
http://www.magyarbolcsodek.hu/files/shares/folyamatos_napirend_modszertani_level.pdf

A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai. Módszertani levél. NCSSZI, Budapest, 2012. Letölthető: <https://mek.oszk.hu/17700/17715/17715.pdf>

3. A kisgyermek fejlődésének megfigyelése, folyamatos figyelemmel kísérése, értékelése, elemzése.

Feladat: Készítsen egy fiktív családi füzetet, illetve mutassa be egy elképzelt, 2 éves korú, tipikusan fejlődő kisgyermek dokumentációját!

Ajánlott irodalom:

Módszertani útmutató a kisgyermekről vezetett szakmai dokumentáció vezetéséről. Bölcsődék, mini bölcsődék részére. Magyar Bölcsődék Egyesülete, Budapest, 2019. Letölthető:

http://www.magyarbolcsodek.hu/files/shares/M%C3%B3dszertani%20feladatok/tmutat_dok_vezet_s_hez.pdf

Kereki Judit – Major Zsolt Balázs: Őrzők. Egészségügyi alapellátók gyakorlatközpontú kézikönyve. Országos Tisztifőorvosi Hivatal, Budapest, 2014. Letölthető: <http://mek.oszk.hu/15800/15817/15817.pdf>

4. Önreflexió, az önreflexió szempontjai, szerepe a pedagógus szakmai értékelésében.

Feladat: Készítsen kisgyermeknevelői munkájáról egy reflektív tanulási naplót!

Ajánlott irodalom:

Bata Teodóra et al.: Kiegészítő útmutató az Oktatási Hivatal által kidolgozott „Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez” című felhasználói dokumentáció értelmezéséhez. A bölcsődében, mini bölcsődében pedagógus munkakörben foglalkoztatottak részére. Oktatási Hivatal, Budapest, é.n. Letölthető: https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/bolcsode.pdf

5. A bölcsődei szakember közösségfejlesztő tevékenysége, gyermekcsoportok, közösségek alakulásának szociális és társas kompetenciák fejlődésének segítése, fejlesztése.

Feladat: Konfliktushelyzetet old meg a bölcsődében. A szülő reggel hozza gyermekét a bölcsődébe, akin látszik, hogy piros a szeme. Ön azt gondolja, hogy akár kötőhártya gyulladás tünete is lehet. A szülő nagyon szeretné beadni gyermekét a bölcsődébe. Hogyan oldja meg ezt a konfliktust, miként kommunikál a szülővel? Írja le az elképzelt párbeszédet.

Ajánlott irodalom:

Kereki Judit – Major Zsolt Balázs: Őrzők. Egészségügyi alapellátók gyakorlatközpontú kézikönyve. Országos Tisztifőorvosi Hivatal, Budapest, 2014. Letölthető: <http://mek.oszk.hu/15800/15817/15817.pdf>

6. **Esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi- kulturális sokféleségre, integrációs tevékenységekre.**

Feladat: Kisgyermeknevelőként dolgozik egy olyan bölcsődei csoportban, ahová kínai, vietnámi, arab, német, szlovák és cigány/roma kisgyermek is járnak. Munkája során hogyan oldja meg a nyelvi nehézségeket, mire ügyel a gyermekekkel és szülőkkel való kommunikációjakor? Kérem, fejtse ki pl. az étkeztetés, ünnepi szokások körüli speciális teendőket is, ha vannak ilyenek.

Ajánlott irodalom:

Torgyik Judit-Karlovicz János Tibor: Multikulturális nevelés. Bölcsész Konzorcium, Budapest, 2006. Letölthető: <http://mek.oszk.hu/04800/04802/04802.pdf>

Torgyik Judit: Multikulturális társadalom, multikulturális nevelés. OFI, Budapest, 2009. Tudástár. Letölthető: <https://ofi.hu/tudastar/multikulturalis-090617-1>

7. **Az irodalom szerepe a kisgyermek fejlődésében. Gyermekirodalom műfajainak ismertetése. A bölcsődei anyanyelvi és irodalmi nevelés összefonódása. Mese és vers kiválasztásának szempontjai a bölcsődében.**

Feladat: Mutasson be két mesét és két verset, amelyeket előadna bölcsődei csoportban!

Ajánlott irodalom:

Gósy Mária: Pszicholingvisztika. Budapest, Osiris, 2005.

Gyöngy Kinga: Első lépések a művészetek felé I. A vizuális és az anyanyelvi-irodalmi nevelés lehetőségei kisgyermekkorban. Dialóg Campus Kiadó, Bp., 2015. ISBN 978 615 5376 53 5

Gyöngy Kinga: A bölcsődei művészeti nevelés előzményei és jelen gyakorlata in: http://www.eltereader.hu/media/2014/06/GyongyK_ABolcsodei_READER.pdf

Bálint Péter (szerk.): A meseszöveg változatai. Didakt, Debrecen, 2004.

Bálint Péter (szerk.): Közelítések a meséhez. Didakt, Debrecen, 2003. ISBN963 206 273 6

Bárdos József-Galuska László: Fejezetek a gyermekirodalomból. Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, 2013. ISBN978 963 19 7429 4

Segítő környezetben. Bölcsődei tanulmányok, Székesfehérvár, 1998. in: <http://mek.oszk.hu/01800/01803/01803.htm#10> Különösen: Ferencsik Józsefné: A gyermekirodalom jelentősége a bölcsődés gyermek életében.

Cinege, cinege, kismadár. (szerk.: Borsai Ilona és Kovács Ágnes) RTV – MINERVA Bp., 1983. ISBN 9632232909

8. Bábjáték alapfogalmai. A bábjáték hatása a kisgyermek fejlődésére, a báb használatának széleskörű lehetőségei a kisgyermek nevelésében.

Feladat: Válasszon a rendelkezésére álló bábok közül és mutassa be annak használatát, amint egy bölcsődei csoportban tenné!

Ajánlott irodalom:

Első lépések a művészetek felé I. szerk.: Gyöngy Kinga, Dialóg Campus Kiadó 2015. Budapest ISBN 978-615-5376-53-5

Forrai Katalin: Ének a bölcsőben, Zeneműkiadó, Bp. 1986.

Mészáros Vincéné: Óvodai bábjáték, Nemzeti Tankönyvkiadó Bp. 1982. ISBN 9631764559

Székely Andrea: Bábjáték, SuliNova Kht. 2006.

9. A zenei nevelés sajátos szerepe kisgyermekkorban. Zenei anyanyelvünk ismérvei. A mondóka, a gyermekdal, a zenehallgatás műfaji jellegzetességei. A befogadáshoz és az alkotáshoz szükséges képességek fejlődése, fejlesztése.

Feladat: Mutasson be három gyermekdalt és három mondókát, mintha egy bölcsődei csoportban tenné, és nevezzen meg olyan hangszereket, amelyeket használhat a bölcsődében!

Ajánlott irodalom:

Forrai Katalin: Ének-zene a bölcsődében. Editio Musica Bp., 1994. ISBN: 963307147

Székácsné Vida Mária: A művészeti nevelés hatásrendszere. Akadémiai Kiadó, Bp., 1980. ISBN: 93-05-1904-6.

Gállné Gróh Ilona: Ringató. Dialóg Campus Kiadó Budapest, 2009. ISBN: 9789639950207

Szedlacsek Katalin szerk.: Kerekecske, gombocska – Anya, gyere, játssz velem!. Corvus Könyvek Budapest, 2002.

Gyöngy Kinga: Első lépések a művészetek felé II. Az ének-zenei nevelés lehetőségei kisgyermekkorban. Dialóg Campus Kiadó, Bp., 2015. ISBN: 9786155376542

Mélykútiné Dietrich Helga: Zenei nevelés születés előtt és után. in: mek.oszk.hu/08800/08890/08890.pdf

Árvayné Nezvald Anett: A zenei nevelés transzfer hatásai csecsemő- és kisgyermekkorban. In: Képzés és Gyakorlat. 10. évf. 2012. 3-4. szám.

Kodály Zoltán: Kis emberek dalai. Editio Musica Bp. 1995. Z. 3678

Cinege, cinege, kismadár. (szerk.: Borsai Ilona és Kovács Ágnes) RTV – MINERVA Bp., 1983. ISBN 9632232909

10. A mozgásfejlődés fogalma, összetevői. Testi és mozgásfejlődési sajátosságok a csecsemő- és a korai gyermekkorban. Az alapvető mozgásformák és a motoros képességek fejlődése.

Feladat: Hogyan ösztönözné a kisgyermekeket nagymozgásokra? Milyen udvari játékokat ismer, amelyek a nagymozgásokat fejlesztik?

Ajánlott irodalom:

Deákné B. Katalin: Anya, taníts engem! Fejlesztési lehetőségek születéstől iskolakezddésig. Deák és társa kiadó, Győr ISBN 963 85968 1 3

Farmosi István: Mozgásfejlődés, Dialóg Campus Kiadó, 2011. ISBN 9789639950351

Sally Goddard Blythe: Reflexek, tanulás és viselkedés. Medicina könyvkiadó, Budapest, 2015. ISBN9789632265414

Sally Goddard Blythe: A kiegyensúlyozott gyermek. mozgás és fejlődés a korai életévekben. Medicina könyvkiadó, Budapest,2009. ISBN 978-963-226-258-1

Kereki Judit – Major Zsolt Balázs: Őrzők. Egészségügyi alapellátók gyakorlatközpontú kézikönyve. Országos Tisztifőorvosi Hivatal, Budapest, 2014. Letölthető: <http://mek.oszk.hu/15800/15817/15817.pdf>

11. A vizuális nyelv kialakulása a kisgyermeknél. A nevelő szerepe és lehetőségei a vizuális képességek kibontakoztatásában. A képzőművészet, az iparművészet és a magyar népművészet formakincse, anyagai és technikái felhasználása a kisgyermekkel való játékos alkotótevékenység során. A környezetkultúrával kapcsolatos tennivalók.

Feladat: Hogyan jelenik meg a magyar nép hagyományos kultúrája a bölcsőde tárgyi feltételeinek megteremtésében illetve a tevékenységek tervezése során? Szervezzen vizuális alkotótevékenységeket bölcsődei csoportban!

Ajánlott irodalom:

Gyöngy Kinga: A bölcsődei művészeti nevelés előzményei és jelen gyakorlata In: http://www.eltereader.hu/media/2014/06/GyongyK_ABolcsodei_READER.pdf

Gyöngy Kinga: Első lépések a művészetek felé I. A vizuális és az anyanyelvi-irodalmi nevelés lehetőségei kisgyermekkorban. Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2015. ISBN 9786155376535

Pázmány Ágnes - Permay Éva: Látás és ábrázolás. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2012. ISBN 978-963-19-6811-8

Piaget, Jean: Szimbólumképzés a gyermekkorban. Kairosz Könyvkiadó Kft., 1999. ISBN 97896391377761999

Tihanyiné Dr.Vályi Zsuzsanna: Amiről a gyermekrajzok beszélnek. JATEPress, 2009.ISBN 3159780001862

Kapros Márta: A születés és a kisgyermekkor szokásai. In: Dömötör Tekla (főszerk.): Magyar Néprajz VII. Népszokás, néphit, népi vallásosság. Akadémiai Kiadó, Bp. 1990. 9-31. o. ISBN: 963 05 5685 5 <http://mek.niif.hu/02100/02152/html/07/4.html>

Baktay Patrícia – Koltai Magdolna: Kézműveskönyv. Tanulási segédlet. Tárogató Kiadó, 1994. ISBN 963-8491-31-0

12. Az egészséges életmódra nevelés a bölcsődében. Szükségletek rendszere, szokások kialakítása, gondozási műveletek során alkalmazott nevelési módszerek.

Feladat: A rendelkezésére álló demonstrációs babán kérjük, mutasson be egy szabadon választott napi gondozási műveletet!

Ajánlott irodalom:

A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai. Módszertani levél. NCSSZI, Budapest, 2012. Letölthető: <https://mek.oszk.hu/17700/17715/17715.pdf>

Kereki Judit – Major Zsolt Balázs: Órások. Egészségügyi alapellátók gyakorlatközpontú kézikönyve. Országos Tisztifőorvosi Hivatal, Budapest, 2014. Letölthető: <http://mek.oszk.hu/15800/15817/15817.pdf>

13. A csecsemő és kisgyermek táplálása. Az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetés és a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírások.

Feladat: Állítson össze a felsorolt étel fajtákból 10 élelmezési napra vonatkozó bölcsődei étrendet! A rendelkezésre álló eszközök és demonstrációs baba használatával készítse elő egy két éven felüli gyermekcsoport főétkezésének kellékeit.

Ajánlott irodalom:

37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról in:

<https://net.jogtar.hu/getpdf?docid=a1400037.emm&targetdate=20170413&printTitle=37/2014.+%28IV.+30.%29+EMMI+rendelet>

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről in: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99800015.NM>

Decsi Tamás: Csecsemőtáplálás szakkönyve. Dialóg Campus Kiadó, Pécs, 2001. ISBN: 963 9123 08 0

14. Leggyakrabban előforduló gyermekbetegségek. Fertőző betegségek és tüneteik. Légzőszervi és emésztőrendszeri megbetegedések felismerése, továbbá a bőrelváltozások lehetséges okainak ismertetése. Járványügyi teendők a bölcsődében. A gyermek egészségügyi törzslapjának vezetése, a bölcsődeorvos szerepe.

Feladat: Képzelve el, hogy sajnos kiborult a bölcsődében a gyógyszereszekrény és összekeveredtek a gyógyszerek. Kérem, válogassa ki ezeket (a mellékelt lapok szimbolizálják a gyógyszereket) Melyik gyógyszer milyen betegségeket gyógyít, illetve melyeket adhatja be Ön, mint kisgyermeknevelő?

Ajánlott irodalom:

Száltelegi Józsefné: Elemi egészségügyi, ápolási ismertek. Líceum Kiadó, Eger, 2010.
http://www.humantizsk.hu/modularis_jegyzetek/5_1_szaltelegi.pdf

Nagy László-Nagy Béla: Gyermekgyógyászat. Medicina Kiadó, Budapest, 2006. ISBN: 963-226-05-1

dr. Balogh László szerk.: Gyermekápolástan 1-2. Medicina Könyvkiadó Zrt, Budapest, 2009. ISBN: 963-242-49-5

Buncsik Ildikó Elkán György dr.: Gyakorlati gyermekgyógyászat. SOTE Egészségügyi Főiskolai Kar jegyzete, Budapest, 1997.

18/1998.(VI.3.) NM rendelet a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről in:

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99800018.NM>

15. A bölcsődék alapítására és fenntartására vonatkozó legfontosabb jogszabályok. Hatósági ellenőrzés a bölcsődékben. Bölcsőde típusok Magyarországon. A bölcsőde működési feltételei. A fenntartó szerepe.

Feladat: Nagy fába vágja a fejszét: elhatározza, hogy egy családi bölcsődét alapít. Kérem, sorolja fel, hogy az engedélyeztetési eljárás során milyen hatóságokkal kell kapcsolatot létesíteni és milyen jogszabályoknak, rendelkezéseknek kell megfelelnie?

Ajánlott irodalom:

Jogszabálytár in: <http://www.magyarbolcsodek.hu/tagoknak/jogszabalytar>

Jogszabályok útvesztőjében in: <https://bddsz.hu/jogszabalyok-utvesztojeben>

Különösen:

1997. évi XXXI. Törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.

1993. évi III. törvény A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról.

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről in: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99800015.NM>

1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről in: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0000001.scm>

328/2011. (XII.29) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról in: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100328.kor>

Bölcsődei ellátások új rendszere. EMMI, Budapest, 2017. Letölthető: http://www.kormanyhivatal.hu/download/2/01/93000/EMMI_Bolcsode_2017.pdf

16. Pedagógus életpálya modell. Munkaerő-piaci feltételek a bölcsődei (gyermekjóléti alapellátás) területén. Folyamatba épített és utólagos vezetői kontroll a bölcsődékben.

Feladat: Képzelve el, hogy bölcsődvezetőként dolgozik, és a munkáltatói jogköröket is Ön gyakorolja. Milyen végzettséggel alkalmazhat kisgyermeknevelőket és milyen előmeneteli-minősítési rendszer adott számukra? Vezetőként milyen jutalmazási és fegyelmezési lehetőségei vannak?

Ajánlott irodalom:

Jogszabálytár in: <http://www.magyarbolcsodek.hu/tagoknak/jogszabalytar>

Jogszabályok útvesztőjében in: <https://bddsz.hu/jogszabalyok-utvesztojeben>

Különösen:

1997. évi XXXI. Törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.

2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről. in: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200001.tv>

326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról in: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1300326.kor>

321/2009. (XII. 29.) Korm. Rendelet A szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről. in: <http://ndi-szip.hu/Controls/DownloadEDoc.aspx?attId=1566a650-ee86-49ce-a0f3-cac1b9021a5f>